

det er heldigt for at faa en ensartet og god Undervisning, at samtlige Lærere blive tagne paa Raad.“ Ja, det tror jeg ogsaa, men netop i Henhold til det, jeg har sagt foran, vil jeg tillade mig at hævde, atskal Bestemmelsen om Lærerraad have nogen som helst Betydning, maa man ikke lade det blive ved, at der *kan* oprettes Lærerraad, men saa maa man gaa til at tage en Bestemmelse om, at der *bør* og *skal* oprettes Lærerraad. Jeg kan heller ikke se, at man ved at paalægge ved Lov, at der skal oprettes Lærerraad, paa nogen Maade gaar det kommunale Selvstyre for nær; thi disse Lærerraad skulle jo ikke have nogen besluttende Myndighed, der forlanges kun, at de skulle have en raadgivende Myndighed, at de skulle have Lov til at give Raad om Skolens Sager, inden der bliver taget nogen endelig Bestemmelse i disse Spørgsmaal af de kommunale Autoriteter. Jeg skal derfor anbefale, at Lovfovslaget ændres i Retning af, at det bliver paalagt ved Loven at oprette saadanne Lærerraad.

Jeg skal til Slutning tillade mig at rette et Spørgsmaal til den højtærede Kultusminister. Der staar i det nuværende Forslags § 5: Som nyt Stykke efter femte Stykke indskydes: „Forskolelærerinder og Pogeskolelærerinder, hvem Undervisning i kvindelig Haandgøring i vedkommende Hovedskole paalægges, faa som Vederlag herfor et Tillæg til deres Løn paa 50 Kr. aarligt“. Jeg vilde gerne spørge, om det er noget, der gælder for de Lærere, hvem dette Arbejde paalægges i Fremtiden, eller om det ogsaa gælder for dem, hvem dette Arbejde allerede er paalagt, at de ogsaa som Vederlag derfor skulle have et Tillæg af 50 Kr. aarligt.

Knop: Af de Goder, som opnaaedes ved Skoleloven af 1899, var Bestemmelsen i § 33, hvorved det blev fastslaaet, at der aarlig skulde ydes et Beløb paa 35,000 Kr. til de saakaldte Friskoler paa Landet, eller, som det hedder i Loven, til private Skoler paa Landet. Men det, man egentlig tænkte paa ved den her bevilgede Sum, var jo kun dette, at man vilde støtte de Skoler, man i Almindelighed kalder de grundtvigske Friskoler. Det Gode, der opnaaedes derved, betragtes af mange i Landet som det væsentligste af de Goder, der opnaaedes ved Loven af 1899, og det ikke blot fordi der derved blev fastslaaet denne Sum af 35,000 Kr., men ogsaa fordi der derigennem skete en Anerkendelse fra Statens Side af det Skoleprincip, som har

gjort sig gældende paa dette Omraade, et Princip, som fik kæmpet sig frem i en Tid, da Remseriet i Folkeskolen stod højere her i Landet end heldigt var. Der var da visse Kredse, der havde faaet Øjet op for, at saaledes som Skoleundervisningen foregik i vore Skoler i Almindelighed, var den af en saadan Beskaffenhed, at man ikke kunde være tilfreds dermed, og disse Kredse besluttede derfor at oprette Skoler for egen Bekostning, hvor de privat sørgede for deres Børns Undervisning efter mere tidsvarende og heldige Principper. Gennem Tiderne viste det sig imidlertid, at det Fremskridt, der var naaet ad denne Vej, efterhaanden anerkendtes af Statsskolerne — det tør jeg nok sige her — og man blev mere og mere klar over, at man ogsaa i Statsskolerne maatte ind paa samme Princip. For saa vidt kunde Friskolerne altsaa maaske nok til en vis Grad siges at være overflødige, idet man nu i alt Fald for en stor Del underviser paa samme Maade i Statsskolerne, men desuagtet bleve de Kredse i Befolkningen, der havde oprettet disse Skoler, ved at holde dem oppe, fordi de satte Pris paa at faa deres Børn underviste af Lærere, hvis Syn i det hele taget falder sammen med deres eget paa Skolevæsenets Omraade. Det var dette Princip, der blev anerkendt af Staten ved Bevillingen af det Beløb, som blev fastslaaet i Skoleloven af 1899. Den Gang det skete, var Forudsætningen den, at en saadan Støtte fra Statens Side skulde beløbe sig til, men heller ikke være højere end 6 Kr. pr. Barn. Saa vidt jeg har kunnet erfare, er Bidraget kun naaet til saadant noget som 3 Kr. pr. Barn aarlig, altsaa ikke meget mere end omtrent Halvdelen af det, man ifølge Loven tilsigtede at støtte disse Skoler med. Det viser sig altsaa, at det i Loven indsatte Beløb er for lille, naar der skal være Tale om at støtte disse Friskoler, saaledes som de fortjene. Jeg mener derfor, at det er paa sin Plads nu, da Skoleloven er under Overvejelse, at gøre opmærksom paa, at naar man vil ændre paa andre Punkter i Skoleloven, er det en simpel Retfærdighedshandling, at man ogsaa ændrer paa dette Punkt og forhøjer de 35,000 Kr. saaledes, at man naar op imod det, man havde tænkt sig som Støtte for Friskolerne, 6 Kr. pr. Barn aarlig. Jeg har derfor ikke taget i Betænkning at henstille til den højtærede Kultusminister særlig at tage dette Spørgsmaal op til velvillig Overvejelse.

Det ærede Medlem for Bogense (Aadal) omtalte, at denne Bevilling ikke fuldt ud